

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان امام حسن مجتبی (ع) داراب

زردی نوزاد

تهیه کننده: زهرا رضا پور

منابع

مجموعه کامل دروس پرستاری داخلی جراحی و خلاصه
برونر، بلک، انتشارات بشری چاپ اول، اسملتزر، پرستاری
داخلی جراحی برونر سردارت ۲۰۱۰ ترجمه میترا زندی
، انتشارات اندیشه رفیع چاپ اول ۱۳۸۹

سال ۹۷

زردی چیست؟

زردی عبارت است از زرد شدن سفیدی چشم و رنگ پوست و گاهی اوقات اندام های بدن به علت افزایش ماده ای به نام بیلی روبین در خون بوجود می آید. زردی در بیش از ۶۰ درصد نوزادان سالم و در ۸۰ درصد نوزادان نارس در طول هفته اول زندگی مشاهده میشود.

روش پیشگیری

- بهترین روش پیشگیری در نوزادان که در روز دوم و سوم نوزادی دچار زردی می شود تغذیه مکرر با شیر مادر است.
- در مواردی که زردی به علت وجود ناسازگاری گروه های خونی مادر و نوزاد و یا سایر مشکلات نوزادی باشد تغذیه با شیر مادر به تنهایی نمیتواند بیماری را برطرف کند. در این مواقع توصیه های پزشکی را جدی بگیرید.

علت بروز زردی چیست؟ ۱. کم کاری انزیمی در کبد

۲. پرخونی نوزاد ۳. ناسازگاری گروه های خونی مادر و نوزاد

۴. کاهش وزن ناشی از گرم نکه داشتن و عدم تغذیه مناسب

۵. زردی نوزادان در اکثر مواقع درمان پذیر است اما موارد شدید

آن در صورتی که درمان انجام نگیرد بسیار خطرناک است.

علائم زردی:

زردی نوزادان ابتدا در چشم دیده می شود و بعد پوست زرد میشود. زردی پوست نیز از صورت شروع شده و به سینه شکم و پاها گسترش می یابد. توجه کنید در صورت عدم توجه به علائم زردی و عدم مشورت به موقع با پزشک زردی نوزاد افزایش یافته و سبب آسیب مغزی میشود و اگر آسیب مغزی به وجود می آید علائمی مثل کاهش فعالیت، خواب الودگی، بی قراری، بی اشتها، گریه های جیغ مانند، تشنج، عقب ماندگی ذهنی و ناشنوایی در نوزاد پدیدار می شود.

روش تشخیص: زردی نوزاد با دیدن رنگ زرد در گوشه سفیدی چشم و پوست نوزادان قابل تشخیص است اما لازم است در صورت مشاهده زردی آزمایش بیلی روبین سرم انجام گیرد.

پیشگیری:

بهترین روش پیشگیری در نوزادان توجه کنید ۱. از دادن شیر

اگر شیردهی به نوزاد برای شما دشوار است می توانید از یک متخصص در امر شیردهی کمک بگیرید. شیر دادن را متوقف نکنید شیر مادر بهترین غذا برای شیرخوار است. زردی ممکن است در نوزاد شیر مادر خوار کمی بیش از نوزاد شیر خشک خوار طول بکشد که مساله مهمی نیست. در صورت زردی شدید ممکن است پزشک توصیه کند نوزاد را زیر نور آبی قرار دهید. هر چند نور خورشید به درمان زردی کمک می کند اما توصیه نمی شود که شما نوزاد را لخت کنید و در معرض نور آفتاب قرار دهید. برای موثر بودن این روش بهتر است که از لامپهای مخصوص نور درمانی استفاده شود. در موقع نور درمانی چشم و آلت تناسلی نوزاد را بپوشانید. به نوزاد خود به دفعه های بیشتر شیر دهید. این کار باعث میشود نوزاد شما به دفعه های بیشتری اجابت مزاج داشته باشد و احتمال جذب بیلی روبین از روده کمتر میشود. دادن آب یا آب قند کمکی به کاهش زردی نمی کند بلکه مصرف شیر مادر را نیز کم می کند بنابراین استفاده از آب قند توصیه نمی شود. خوشبختانه برای کنترل زردی آزمایشگاه ها معمولا نتیجه آزمایش سطح بیلی روبین در خون را کمتر از ۲ ساعت به شما تحویل می دهند. ضمن آنکه دستگاه های اندازه گیری زردی به روش پوستی و بدون نیاز به خون گیری در حال حاضر در برخی مراکز درمانی به کار می رود.

توصیه های خانگی در زردی نوزادان:

زردی در کودکان شیر خوار بیشتر دیده میشود. این امر معمولا به این دلیل است که نوزادان شیر مادر خوار چند روز طول می کشد تا به خوبی پستان بگیرند و مکیدن را درست انجام دهند. گذشته از این تولید شیر مادر چند روز طول می کشد که به اندازه نیاز شیر خوار افزایش یابد. دفعه های بیشتر شیردهی باعث تحریک پستانها برای تولید شیر بیشتر میشود. دفعه های بیشتر شیردهی به دفعه های بیشتر اجابت مزاج شیر خوار منجر شود. این دو عامل به پایین نگه داشتن میزان بیلی روبین کمک می کند.

خشت آب قند ترنجبین به نوزاد دچار زردی خودداری شود. ۲. به یاد داشته باشید که نور مهتابی با نور دستگاه فتوتراپی کاملا متفاوت بوده و برای درمان زردی و رفع آن کارایی ندارد.

نکات و آموزش درباره فتوتراپی:

۱. قبل از قرار دادن نوزاد در معرض نور درمانی چشمهای نوزاد را با چشم بند (عینک مشکی مخصوص) ببندید.
۲. ناحیه تناسلی نوزاد را به وسیله شورت مشکی مخصوص بپوشانید.
۳. هر دو ساعت نور درمانی را قطع کنید و به مدت ۳۰ دقیقه به نوزاد شیر دهید.
۴. حین نور درمانی وضعیت نوزاد را در هر دو ساعت تغییر دهید.
۵. از مالیدن هر نوع کرم یا پماد بر روی پوست بدن نوزاد حین نور درمانی خودداری کنید.
۶. نواحی مقعد و سینه را تمیز نگه دارید و در صورت خیس بودن پوشک آن را تعویض کنید.
۷. منبع نور باید ۵۰-۷۵ سانتی متر از شیر خوار فاصله داشته باشد. ۸.
۸. در حین نور درمانی به علایم کم آب شدن نوزاد که شامل گود افتادگی چشم ها خشکی پوست ، پوست سرد ، رنگ پریدگی و نداشتن ادرار توجه کنید.